ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - X Issue - II April - June - 2021

ENGLISH PART - III / MARATHI

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2019 - 6.399
www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖
Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

CONTENTS OF ENGLISH PART - III

S. No.	Title & Author	Page No.
1	A Review; Potential Drugs and Remedies for the Treatment of COVID-19 **Mr. Sunil Pandurang Gawali**	1-11
2	National Policy on Disaster Management with the Context of 'Covid 19': Basic Legal Aspects **Dr. Suresh G. Santani**	12-17
3	Welcoming the New Future after Covid-19: "The New Normal" **Dr. Nilima Rajaram Mirajkar**	18-23
4	The Role of Telegram Groups in Teaching Learning Process and Administration Related Communication of HEIs **Dr. Ghegade Shantilal Indrabhan**	24-28
5	Use of ICT Based Google Classroom for Effective Language Teaching **Dr. Kalyan D Sonawane**	29-34
6	Role of Primary Health Centres Services in Covid19 with Special Reference to South Raigad District **Mr. Sanjay Jagannath Kasabe**	35-42
7	Effect of COVID -19 Pandemic on Academic Library Services **Anant Marotrao Thorat** **Dr. Vilas P. Ubhad**	43-47
8	Impact of Covid -19 on Cashew Management at Konkan - With Special Reference to Ratnagiri and Sindhudurg Region **Prof. Satish S. Kadam**	48-58
9	Study of Physical and Optical Properties of Pure ZnO and Cd Doped ZnO Nanostructures and Antibaterial Activities **R. S. Shaikh**	59-73
10	Covid19 Pandemic and Indian Health Service **S. V. Rankhamb**	74-77
11	Importance of Yoga in a Stress Management **Mr. Waman Ramrao Kakade**	78-81

CONTENTS OF MARATHI

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१३	कोविड-१९ आणि त्याचा भारतातील विविध क्षेत्रावरील परिणामाचा अभ्यास **प्रा. शत्रुघ्न नामदेव लोहकरे**	६३-६८
१४	कोविड-१९ चे भारतीय शेतीवरील परिणाम **श्री. सुकुमार दत्ता पाटील**	६९-७४
१५	कोविड १९ या आजाराचे ग्रामीण लोकांच्या मानसिक आर्थिकतेवर आणि शारीरिक दिनचर्येवर होणारा परिणाम **क्षीरसागर अस्मिता विश्वास**	७५-७९
१६	कोविड-१९ च्या दरम्यान स्थलांतरित कामगारांचे प्रश्न व अडचणी **डॉ. भानुदास धोंडीबा शिंदे**	८०-८४
१७	प्रवासी श्रमिकों की वेदना-पीड़ा दर्शाती डॉ. हुबनाथ पाण्डेय की कविता **डॉ. संगीता सूर्यकांत चित्रकोटी**	८५-९०

VOLUME - X, ISSUE - II - APRIL - JUNE - 2021
AJANTA - ISSN - 2277 - 5730 - IMPACT FACTOR - 6.399 (www.sjifactor.com) CC-4

१४. कोविड-१९ चे भारतीय शेतीवरील परिणाम

श्री. सुकुमार दत्ता पाटील
सहाय्यक प्राध्यापक, अर्थशास्त्र विभाग, को.ए.सो.चे डॉ. चिंतामणराव देशमुख वाणिज्य व सौ. कुसुमताई ताम्हाणे कला महाविद्यालय, रोहा, रायगड.

कोविड-१९ या महामारीमुळे भारतीय शेती क्षेत्र हे मोठया प्रमाणावर बाधित झाले आहे. तरीही अलिकडील तिमाही जीडीपीच्या अंदाजानुसार भारतीय शेती व्यवसायामध्ये मजबूती आणि लवचिकता आढळते २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात ३.४ % या दराने सकारात्मक वृद्धी दर दर्शविणाच्या शेतीक्षेत्राचा वृद्धीदर हा मागील वित्तीय वर्षापेक्षा २.५ % नी कमी झाल्याचे आढळले आहे. यासंदर्भात कोविड -१९ चा भारतीय कृषी व्यवस्थेवरील परिणामांचा प्रारंभिक पुरावा एकत्रित करणे आणि एकदा का कोविड -१९ ची कठीण परिस्थिती संपल्यानंतर कृषी उत्पादन, विपणन आणि या माध्यमातून शेती व्यवसायाला पुनरुज्जीवित करणे आणि समृद्ध करणे हे या अभ्यासाचे ध्येय आहे. सर्वेक्षणातील निष्कर्ष असे सूचित करतात की, श्रम आणि

तार्किक अडचणींच्या माध्यमातून कोविड -१९ मुळे निर्माण झालेल्या. पेंडॅमिक स्थितीचा अनिष्ट परिणाम हा उत्पादन व विपणनावर झाला आहे, तर नकारात्मक उत्पन्नाच्या धक्क्याने बाजारपेठांवरील प्रवेश प्रतिबंधित केला आणि खाद्यपदार्थांच्या किंमतींचा उपभोगावर परिणाम झाला. कोविड -१९ या महामारीने भारतीय कृषी व्यवसायांच्या सर्व आयामांवर भौतिक, सामाजिक, आर्थिक आणि भावनिक संकटे निर्माण केली. सदर संशोधनामध्ये कोविड -१९ महामारीचा भारतीय कृषी व्यवसायावर कसा परिणाम झाला आहे आणि यातून बाहेर पडण्यासाठी काय करावे लागेल याचा आढावा घेण्यात आला आहे.

संशोधनातील कुट शब्द - कोविड -१९ कृषी व्यवस्था कोविड -१९ परिणाम.

प्रस्तावना

गेल्या २५ मार्च २०२० पासून कोरोना महामारी मुळे देशात लागू झालेल्या टाळेबंदीचा ग्रामीण भारतातील अर्थव्यवस्थेवर म्हणजेच पर्यायाने कृषी व्यवस्थेवर विपरीत परिणाम झाला आहे. अनेकांच्या रोजगारावर गदा आली आहे. ग्रामीण भागातील छोटे-मोठे शेतकरी आणि शेतमजूर अशा लोकांना अनेक हालअपेष्टांना सामोरे जावे लागले. आपला भारत देश हा कृषीप्रधान असून सर्वाधिक रोजगार हा प्रामुख्याने शेती व्यवसायात उपलब्ध आहे.

देशातील ८५ % शेतकऱ्यांकडे अडीच हेक्टर पेक्षाही कमी जमीन आहे.हीच जमीन ते कसतात त्यावर पीक घेतात आणि त्यावर आपल्या कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करतात पण कोविड - १९ या महामारीने या सर्व बाबींवर अनिष्ट परिणाम झाला.